

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

2011/2052(INI)

30.8.2011

LAUSUNTO

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan eurooppalaisesta foorumista
(2011/2052(INI))

Valmistelija: Anna Záborská

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja tasa-arvoasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa työllisyys- ja sosiaalivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- ottaa huomioon tarkistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan ja erityisesti sen 16, 30 ja 31 artiklan,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 15, 21, 31, 34 ja 36 artiklan,
 - ottaa huomioon 13. lokakuuta 2005 antamansa päätöslauselman naisten köyhyydestä Euroopan unionissa¹,
 - ottaa huomioon neuvoston päätelmät Euroopan tasa-arvosopimuksesta kaudelle 2011–2020²,
 - ottaa huomioon 6. toukokuuta 2009 antamansa päätöslauselman työmarkkinoilta syrjäytyneiden aktiivisen osallisuuden edistämisestä³,
 - ottaa huomioon naisten ja miesten tasa-arvostrategian vuosiksi 2010–2015⁴,
 - ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2010 antamansa päätöslauselman talous- ja rahoituskriisiin liittyvistä sukupuolinäkökohdista⁵,
 - ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2011 antamansa päätöslauselman yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tulevaisuudesta⁶,
 - ottaa huomioon 19. lokakuuta 2010 antamansa päätöslauselman epävarmassa asemassa olevista naistyöntekijöistä⁷,
 - ottaa huomioon 8. maaliskuuta 2011 antamansa päätöslauselman naisten köyhyydestä⁸,
 - ottaa huomioon köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaa koskevan Eurostatin tilastoasiakirjan vuodelta 2010 (Combating poverty and social exclusion – A statistical portrait of the European Union 2010),
- A. toteaa, että äärimmäinen köyhyys loukkaa perusoikeuksia ja vaikuttaa hyvin epäsuotuisasti naisten, miesten ja lasten ihmisarvoon;

¹ EUVL C 233 E, 28.9.2006, s. 130.

² Neuvoston 7. maaliskuuta 2011 Brysselissä antamat päätelmät.

³ P6_TA(2009)0371.

⁴ KOM(2010)0491, lopullinen.

⁵ P7_TA(2010)0231.

⁶ P7_TA(2011)0319.

⁷ P7_TA(2010)0365.

⁸ P7_TA(2011)0086.

- B. katsoo, että köyhyyden vähentämistä onnistuneesti köyhien alueiden yhteisöissä edistää erityisesti köyhien naisten ja tyttöjen aktiivinen osallistuminen kehitysprosessiin;
- C. toteaa, että vammaiset naiset havaitsevat jääneensä sosiaalisesti haavoittuvaan tilanteeseen ja että he ovat vakavassa vaarassa kärsiä syrjinnästä tai köyhyydestä tai syrjäytyä sosiaalisesti;
- D. toteaa, että köyhyys vaikuttaa eri tavoin köyhiin naisiin ja miehiin, poikiin ja tyttöihin, koska köyhien naisten ja tyttöjen on usein vaikeampaa saada sopivia sosiaalipalveluja ja tuloja;
- E. katsoo, että naisten aseman vahvistaminen parantamalla heidän elinolojaan ja mahdollistamalla heidän osallistumisensa aktiivisesti maan sosiaaliseen ja talouselämään on avain pitkän aikavälin kestäväan kehitykseen ja köyhyyden torjumiseen;
- F. toteaa, ettei foorumi ota huomioon naisiin ja miehiin liittyviä sukupuolispesifisiä näkökohtia eikä naisten köyhyyden lisääntymiseen kiinnitetä riittävästi huomiota;
- G. ottaa huomioon, että köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen rikkovat ihmisarvoa ja perusihmisoikeuksia ja että tulotukijärjestelyjen päätavoitteena on poistaa ihmisiltä köyhyys ja mahdollistaa heille ihmisarvoinen elämä, mikä on erityisen tärkeää naisille, koska he kärsivät köyhyydestä enemmän;
- H. ottaa huomioon, että köyhyysaste on yleensä alhaisempi sellaisissa kehitysmaissa, joissa sukupuolet ovat tasa-arvoisempia;
- I. ottaa huomioon, että koko elämän aikana kertyneitä tuloja koskevien sukupuolten palkkaerojen vaikutuksesta naisten eläkkeet ovat matalampia ja sen johdosta naiset kärsivät miehiä useammin jatkuvasta ja äärimmäisestä köyhyydestä: toteaa, että 22 prosenttia 65-vuotiaista tai sitä iäkkäämmistä naisista on köyhyysvaarassa ja miehistä vain 16 prosenttia;
- J. ottaa huomioon, että viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana köyhyydessä elävien naisten lukumäärä on kasvanut miehiin verrattuna kohtuuttomasti,
1. pyytää komissiota/Eurostatia suorittamaan köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä koskevan kattavan analyysin ja laatimaan tilastoja soveltamalla laadullista ja osallistuvaa näkökulmaa ja erittelemällä tiedot sukupuolen ja iän mukaan, jotta voidaan korostaa ikääntyneiden naisten köyhyysongelmaa; toivoo, että kun tasa-arvoinstituutti saa toimintansa täysin käyntiin, se antaa panoksensa riittämätöntä systemaattista, vertailukelpoista ja sukupuolen mukaan eriteltyä tietoa koskevan ongelman ratkaisuun;
 2. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan toimenpiteitä naisten köyhyyden lisääntymisen estämiseksi edistämällä naisten työllisyyttä ja yrittäjyyttä, torjumalla naisten ja miesten välistä palkkakuilua sekä helpottamalla työn ja perhevelvollisuuksien yhteensovittamista siten, että kehitetään lastenhoitopalveluja, huollettavia koskevaa palvelujärjestelmää sekä tasaisesti jakautuvaa vanhempainlomaa ja edistetään joustavia työjärjestelyjä;

3. vaatii, että foorumissa kartoitettu sosiaalipolitiikka olisi pantava täytäntöön yhdessä syrjimättömyyspolitiikan kanssa, koska monien henkilöiden köyhyys perustuu usein rajallisiin mahdollisuuksiin;
4. arvostelee voimakkaasti sitä, että köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen sukupuoleen liittyvää ulottuvuutta ei oteta lainkaan huomioon köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan eurooppalaisesta foorumista annetussa komission tiedonannossa;
5. korostaa, että maaseutualueiden naisia ei aina nähdä osana työvoimaa, vaikka heidän panoksensa jokapäiväiseen maataloustyöhön on yhtä tärkeä kuin miesten, ja että heiltä viedään näin sosiaaliset oikeudet työntekijöinä ja he ovat köyhyysvaarassa;
6. pyytää komissiota täsmentämään yhteiset periaatteet, joiden perusteella hyödykekori määritellään, jotta voidaan havainnollistaa sukupuoleen, ikään ja yhteiskunnalliseen alkuperään liittyvää köyhyyttä ja syrjintää;
7. kehottaa komissiota ottamaan huomioon suosituksen 92/441/ETY¹, jossa tunnustetaan "ihmisen perusoikeus riittäviin resursseihin ja sosiaalitukeen, jotta ihmisarvoinen elämä olisi mahdollista", ja muistuttaa, että tämä on tärkeää naisille; korostaa myös, että tulotukijärjestelmien päätavoitteena pitäisi olla ihmisten köyhyyden lopettaminen ja sen mahdollistaminen, että he voivat elää ihmisarvoista elämää, mikä käsittää myös ihmisarvon varmistavat työkyvyttömyyseläkkeet ja eläke-etuudet; suosittaa tämän tavoitteen vuoksi, että komissio laatii yhteisen menetelmän toimeentulokynnyksen laskemiseksi elinkustannusten osalta (tavaroiden ja palveluiden ostoskori), jotta köyhyyttä voidaan mitata vertailukelpoisesti ja voidaan määritellä sosiaalisen tuen keinot, vähimmäistulojärjestelyt mukaan luettuina;
8. vaatii jatkamaan EU:n elintarvikeapuohjelmaa vähävaraisimmille henkilöille yhtenä sellaisen kunnianhimoisen integroidun politiikan osatekijöistä, jolla pyritään torjumaan köyhyyttä, koska naiset ovat usein ensimmäisiä ruokaköyhyyden uhreja;
9. kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota vanhempien ja lasten välisiin suhteisiin esimerkiksi sellaisten ohjelmien kautta, joihin sisältyy konkreettisia toimenpiteitä, jotka on erityisesti räätälöity kansallisiin vaatimuksiin ja joilla pyritään tarjoamaan maksimaalista ja optimaalista apua vanhemmille tai huoltajille heidän vanhemmuuteen liittyvien tehtäviensä täyttämässä, jotta vältetään lasten sijoittaminen sosiaalihuollon laitoksiin vakavasta köyhyydestä johtuvista syistä ja varmistetaan, että kyseinen toimenpide toteutetaan vain ehdottomasti viimeisenä keinona;
10. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan riittävän tuen yksinhuoltajille, koska heillä on paljon suurempi vaara kärsiä köyhyydestä kuin perheillä, joissa molemmat vanhemmat ansaitsevat; kehottaa myös tässä yhteydessä jäsenvaltioita takaamaan tukea yksinhuoltajille niin, että perustetaan riittävästi lasten hoitolaitoksia ja parannetaan yksinhuoltajaperheiden mahdollisuuksia käyttää niitä;
11. kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan asianmukaisia sosiaalietuuksia naisille ja miehille, jotka

¹ Neuvoston 24. kesäkuuta 1992 antama suositus riittävää toimeentuloa ja toimeentuloturva koskevista yhteisistä perusteista sosiaaliturvajärjestelmissä (EYVL L 245, 26.8.1992, s. 46).

hoitavat vanhempia, sairaita tai vammaisia sukulaisia, ja vaatii, että komission olisi säilytettävä tuki, joka on varattu kansalaisyhteiskunnan järjestöille naisten köyhyyden vaikutusten torjumiseen ja hillitsemiseen;

12. korostaa, että sellaisten kohtuuhintaisten ja laadukkaiden tukipalvelujen kuten lastenhoitopalvelujen yleinen saatavuus on olennaista, jotta naiset ja miehet voivat osallistua työelämäänsä yhdenvertaisesti ja jotta köyhyyttä voidaan estää ja vähentää;
13. kehottaa komissiota laatimaan yleiset suuntaviivat ja -periaatteet, jotta varmistetaan riittävät ja kestävä eläkejärjestelyt ja torjutaan tehokkaasti naisten köyhyysvaaraa, joka on seurausta epävarmasta ja satunnaisesta työstä ja matalasta palkasta; panee merkille, että on varmistettava, että hyvinvointisäännöksiä voidaan mukauttaa henkilön tai perheen oloihin samalla, kun lisätään äitiyden ja hoitotyön arvoa;
14. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota kiinnittämään erityistä huomiota vanhempien naisten köyhyysongelmaan, joka johtuu heidän pienemmistä eläkkeistään myös seurauksena työttömyyskausista, joita heidän on kohdattava elämässään hoitaakseen lapsiaan ja muita huollettavia perheenjäseniä;
15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan sukupuolen mukaan eriytyneen näkökulman avaintekijäksi kaikessa yhteisessä politiikassa ja kansallisissa ohjelmissa, joiden tavoitteena on kitkeä köyhyys ja torjua sosiaalista syrjäytymistä; katsoo lisäksi, että jäsenvaltioiden on otettava sukupuoleen liittyvä ulottuvuus huomioon suunnitelmissa, jotka koskevat taantumasta toipumista;
16. pyytää, että köyhyyden poistamisen kansainvälisenä teemapäivänä 17. lokakuuta järjestettävässä puolivuosisittaisessa ministeritason pyöreän pöydän tapaamisessa tehtävä arviointi suoritettaisiin asianosaisten kansalaisten ja vähävaraisimpia avustavien yhdistysten kanssa sukupuolispesifisestä näkökulmasta ja ottaen vertailuryhmäksi kaikkein köyhimmät henkilöt;
17. katsoo, että vapaaehtoistyöllä voi olla hyvin tärkeä rooli köyhyyden, sosiaalisen syrjäytymisen ja sukupuolten epätasa-arvon torjunnassa; huomauttaa, että vuosi 2011 on nimetty Euroopan vapaaehtoistyön teemavuodeksi, ja vaatii jäsenvaltioita vauhdittamaan parhaiden käytäntöjen vaihtoa sekä tukemaan tehokkaasti vapaaehtoistyötä ja laajentamaan sen alaa;
18. ehdottaa, että olisi kiinnitettävä erityistä huomiota köyhyysvaarassa olevien haavoittuvien naisryhmien (vanhusten, vammaisten, maaseudulla asuvien, maahanmuuttajien sekä väkivallan ja ihmiskaupan uhrien) erityiseen tilanteeseen ja tarpeisiin ja että olisi kehitettävä sukupuolispesifisiä toimenpiteitä;
19. ehdottaa, että foorumilla esitetyissä toimenpiteissä olisi tunnustettava moninkertaisen syrjinnän seuraukset ja otettava käyttöön politiikan tarpeita palvelevia toimenpiteitä, kuten parhaillaan esimerkiksi Espanjan ja Romanian lainsäädännössä tehdään, ja varsinkin sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen käsitettä olisi kehitettävä moninkertaiseen syrjintään vastaamiseksi;
20. kehottaa puhemiestä antamaan Euroopan unionin perusoikeusvirastolle yhteistyössä

Euroopan tasa-arvoinstituutin kanssa tehtäväksi sellaisen tutkimuksen laatimisen, jossa selvitetään kaikkein köyhimpien henkilöiden perusoikeuksien toteutumista sekä heidän kokemaansa syrjintää, ja kehottaa ottamaan tutkimukseen mukaan sellaiset järjestöt, joissa sosiaalisesti syrjäytyneet henkilöt voivat vapaasti ilmaista itseään.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	30.8.2011
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 31 -: 0 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Zita Gurmai, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Lena Ek, Sylvie Guillaume, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Katarína Neveďalová, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Licia Ronzulli
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Heide Rühle